

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619202138
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8619202138.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, vo veci starostlivosti súdu o mal. G.. I. M., T.. XX.XX.XXXX, U. H. T. XXX/XX, XXX XX G., dieťa matky Z. M., T.. XX.XX.XXXX, H. T. XXX,XX XXX XX G., právne zastúpenej Mgr. Jurajom Berežným, advokátom so sídlom Centrálna č. 2/38, 089 01 Svidník a otca I. M., T.. XX.XX.XXXX, H. T.H. XXX/XX, XXX XX G., U. Č. W. XX/XXX, W. - S., XXX XX Y., o návrhu rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní G. maloletého I. C., T.. XX.XX.XXXX, U. H. T. XX, XXX XX G., právne zastúpenej JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, advokátom, so sídlom Dr. Goldbergera 249/1/089 01 Svidník proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č. k. 2P/100/2019-8 zo dňa 11.12.2019 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. V konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletého vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2P/100/2019 sa matka maloletého (ďalej len navrhovateľka) domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil odovzdanie maloletého dieťaťa jeho rodičom.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Svidník ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol cit.:

„I. Nariaďuje I. C., T.. XX.XX.XXXX, aby odovzdala maloletého G. I. M., T.. XX.XX.XXXX, do starostlivosti zákonným zástupcom maloletého.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 2 ods. 1, 2 , § 360 ods. 1, § 367 ods. 1, 2, 3 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 2, § 328 ods. 1, § 330 ods. 2 zákona č. 160/2015 z. z. Civilného sporového konania (ďalej len C.s.p.) čl. 41 ods. 4 prvá veta ústavy Slovenskej republiky, čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), a uviedol, že matka osvedčila také skutočnosti, ktoré odôvodňovali existenciu potreby nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle jej návrhu. G. maloletého, u ktorej sa maloletý zdržiava nespokojuje s rodičmi, a to ani v intenciách jeho zdravotného stavu, poukazujúc na jeho potrebu neprerušovať medikamentóznú liečbu. Mal za preukázané, že maloletý je pacientom C. T. D. I., n. o. a bola mu indikovaná farmakologická liečba, ktorej sa mu pobytom u sestry nedostáva,

pričom matka zabezpečovala riadnu starostlivosť o maloletého. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 52 C.m.p.

Obsah odvolania

4. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podala odvolanie sestra maloletého. Namietala nesprávne a neúplne zistený skutkový stav veci a nesprávne právne posúdenie veci. Nesúhlasila s tvrdením, že odmieta spolupracovať s matkou, lekármi a inštitúciami, ktoré sa starostlivosťou zaoberajú a s tvrdením, že odmieta aby maloletý nastúpil na potrebnú akútnu psychiatrickú liečbu dňa 6.2.2019. Poukázala na udalosti v období od 29.11.2019 do 06.12.2019 s tým, že H. k nej prišiel dobrovoľne, čo jej manžel oznámil aj polícií, a je u nej spokojný. Uviedla, že jej manžela kontaktovala pracovníčka sociálnej kurately vo G.. Následne ju kontaktovala pracovníčka sociálnej kurately v C., z dôvodu aby dňa 06.12.2019 išla s bratom na kontrolu do I., na čo jej odpovedala, že brat je chorý a nevládze ísť, nezvládol by ani cestu a navrhla jej, aby matka priniesla lieky a preukaz poistenca. Bola toho názoru, že kontrola v I. je len zásterkou skutočnosti, že tam chcú brata hospitalizovať. Ďalej uviedla, že brat jej verí a nespraví nič, čo by bolo proti jeho vôli. Ku kontrole v I. uviedla, že tam nemohla ísť, pretože maloletý bol chorý a nevládadal ísť, pričom mala záujem ísť s bratom k psychiatrické do C. dňa 9.12.2019 avšak tá nakoniec odmietla brata vyšetriť. Konala v najlepšom záujme brata s ohľadom na jeho momentálny zdravotný stav a bola s ním na pohotovosti v G., kde dostal antibiotiká, keďže od matky prišiel nedoliečený. Uviedla, že s manželom sú rozhodnutí pomôcť G. a konať v jeho najlepšom záujme, bez toho aby ho k niečomu nútili a urobia všetko preto, aby mu pomohli, keďže im ide o jeho dobro. Vyjadrila obavu, že v prípade ak by brat ostal u matky, výrazne by to zhoršilo jeho zdravotný stav. Zdôraznila, že práva dieťaťa vyjadriť svoj názor k otázkam, ktoré sa ho priamo dotýkajú, mu umožňujú vyrovnať jeho nerovné postavenie vo vzťahu k jeho zákonným zástupcom. Za predpokladu, že je dieťa dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné jeho názor vnímať ako zásadný aspekt pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. Navrhla uznesenie zrušiť v celom rozsahu a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Obsah vyjadrenia opatrovníka k odvolaniu

5. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny H. - pracovisko G. navrhol potvrdiť napadnuté uznesenie a uviedol, že vyjadrenia sestry maloletého sa nezakladajú na pravde. Ďalej uviedol, že od XX.XX.XXXX je maloletý G. hospitalizovaný v S. C. W. D. R. na základe doporučenia z C. T. I., Z. S. C. B..

Obsah vyjadrenia matky k odvolaniu

6. Matka maloletého sa k odvolaniu vyjadrila tak, že rozhodnutie je vecne správne a navrhla ho potvrdiť, keďže nebola preukázaná dôvodnosť podaného návrhu. Bola toho názoru, že rozhodnuté bolo v najlepšom záujme maloletého. Odvolanie považuje za bezdôvodné a na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení nepredložila žiadne dôkazy. Je potrebné, aby maloletý užíval predpísané lieky, navštevoval psychiatrickú detskú ambulanciu a psychiatrickú nemocnicu v I. v dohodnutých termínoch, čo sestra maloletého znemožňuje, čím ohrozuje jeho mentálne zdravie. G. maloletého sa správa nezodpovedne, nejde jej o najlepší záujem maloletého, čoho dôkazom je odmietanie spolupráce s lekármi a odmietanie jeho hospitalizácie, ktorú potrebuje. Trestné oznámenie považovala za účelové s cieľom diskreditácie jej osoby pre získanie maloletého do jej opatery.

Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky na potvrdenie vecne správneho uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa ust. § 367 ods. 1-3 C.m.p, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

8. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, ktorý posúdil podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a pre úplnosť dodáva :

9. V danej veci sa navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil povinnosť S. navrhovateľky I. C. odovzdať maloletého G.T. I. M. rodičom.

10. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitútu neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

11. Odvolací súd poukazuje najmä na to, že podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je urýchlená ochrana ohrozených alebo porušených práv, ktorú súd poskytuje na základe zjednodušeného a urýchleného procesného postupu. Účelom neodkladného opatrenia je totiž okamžite vytvoriť stav, kedy k porušovaniu alebo ohrozeniu práv strany, ktorá súdnu ochranu požaduje, nebude dochádzať. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže nariadením neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery.

12. Poukazuje tiež na čl. 41 ods. 4 ústavy, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

13. Odvolací súd konštatuje, že matka maloletého G. osvedčila existenciu potreby bezodkladne upraviť dané pomery. Maloletý svojvoľne odišiel z domu, pričom sa zdržiava u svojej sestry. Vzhľadom na osvedčený nepriaznivý zdravotný stav mal. G. je potrebné mu zabezpečiť riadnu starostlivosť, ktorej sa mu pobytom u sestry nedostáva, nakoľko samotná odvolateľka uviedla, že s ním odmieta ísť na kontrolu do psychiatrickej liečebne v I., napriek tomu, že predtým pravidelne navštevoval lekárske prehliadky v odborných ambulanciách a teda odmieta spolupracovať s lekármi maloletého. Z vyjadrení odvolateľky, ktorá je presvedčená, že pobyt mal. G. u nej je v jeho najlepšom záujme, vyplýva dôvodná obava, že nenariadením neodkladného opatrenia by naďalej pokračovala v porušovaní práv rodičov a aj samotného maloletého dieťaťa v zmysle ust. § 41 ods. 4 ústavy a nespôsobnosťou s príslušnými orgánmi a lekármi by naďalej ohrozovala jeho mentálne zdravie.

14. Hoci je potrebné, aby mal. G. užíval lieky, odvolateľka uviedla, že o lieky požiadala len prostredníctvom pracovníčky sociálnej kurately, teda možno skonštatovať, že sa nepokúsila získať potrebné lieky priamo od matky. Na základe tohto odvolací súd nie je presvedčený o tom, že odvolateľka koná v najlepšom záujme maloletého, keď mu odopiera potrebné lieky a samotnú liečbu.

15. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by boli podkladom pre zmenu napadnutého rozhodnutia. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 C.s.p. potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).